O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
X.A.Elmurodov
2024 yil "29" 08

BOSHQARUV HISOBIGA KIRISH

FANI BO'YICHA

SILLABUSI

(Sirtqi ta'lim 2-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi:	400000	-	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	-	Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410100	-	Buxgalteriya hisobi va audit (qishloq xo'jaligida)

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
60410100 – Buxgalteriya hisobi va audit
(qishloq xo'jaligida) ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Boshqaruv hisobiga kirish
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	BOSHHKB1210
Yil:	2024-2025
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Sirtqi ta'lim
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	300
Ma'ruza	16
Amaliy mashg'ulotlar	32
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	–
Mustaqil ta'lim	252
Kredit miqdori:	10
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda ishlab chiqarish korxonalarida boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayoni to'g'risida tasavvurni shakllantirish, joriy va istiqbolga mo'ljallangan rejalashtirish, boshqaruv qarorlari dasturlarini ishlab chiqish bo'yicha yo'nalish profiliga mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Buxgalteriya hisobi nazariyasi
2.	Moliyaviy hisob
3.	Buxgalteriya hisobi va audit
4.	Boshqaruv hisobi

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Boshqaruv hisobiga kirish fanining predmeti va metodi, obyektlari va subyektlari, funksiyalari va tamoyillari, boshqaruv hisobiga kirish fanining metodi elementlari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;

- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

e) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yol qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	**Alikulov A.I.** – "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasi professori, i.f.d. **Yuldashev Sh.X.** – "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasi assistenti.
E-mail:	dilnab@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasi
Taqrizchilar:	1. Toshnazarov S. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Buxgalteriya hisobi" kafedrasi mudiri, i.f.d., professor 2. Mardonov M. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali "Buxgalteriya hisobi va statistika" kafedrasi mudiri i.f.b.f.d. (PhD), dotsent

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 29.08 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasining 2024 yil 26.08 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i	R. Ro'ziqulov
Fakultet dekani	A.Alikulov
Kafedra mudiri	U.Eshmuradov
Tuzuvchilar	A.Alikulov Sh.Yuldashev

	nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2013 y.
4	Pardayev A.X., Pardayeva Z.A. Boshqaruv hisobi-T. :"TAFAKKUR" nashriyoti, 2014.
5	Pardayev A.X., Pardayev B.X. Boshqaruv hisobi. -T.: G'.G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2008. -251 b.
6	Bobojonov O., Jumaniyozov K. Boshqaruv hisobi.-T.: O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg'armasi nashriyoti, 2005.-355 b.
7	Colin Drury. Management and Cost Accounting, eighth edition. 2012.
8	Друри К. Управленческий и производственный учет. М.: ЮНТИ-ДАНА. 2003.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meъyoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bolsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;

TN2	Talabalarga ishlab chiqarishni boshqarish va kelajakda qarorlar qabul qilish uchun ma'muriyatga zaruriy axborotni taqdim etish, mahsulot (ishlar va xizmatlar)ning va belgilangan me'yorlar, standartlar, smetalardan og'ishishlarni haqiqiy tannarxini hisoblash tartiblarini o'rgatishdan iboratdir;
TN3	Boshqaruvning mohiyati, zarurligi va funksiyalari to'g'risida, boshqaruv tizimi va boshqaruvning guruhlanishi to'g'risida, O'zbekiston Respublikasining boshqaruv tizimi va uning o'ziga xos xususiyatlari haqida, boshqaruv sub'ektlarning huquqlari, majburiyatlari va javobgarligi;
TN4	Boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun buxgalteriya hisobi va hisobot ma'lumotlarni qayta ishlashni bilishlari lozim;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN5	O'zbekiston Respublikasida amalda bo'lgan boshqaruv turlari va ularning o'ziga xos xususiyatlari bo'yicha ko'nikmaga ega bo'lishi;
TN6	amaldagi boshqaruv qonunchiligida belgilangan qoidalarni to'g'ri talqin qilgan holda amalda qo'llay olish, boshqaruv axborotlarni taqdim etish malakalariga ega bo'lishi kerak;
TN7	Fanni o'qitish jarayonida zamonaviy uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakllari bilan bog'lab, talabalarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim.
TN8	O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, chorvachilik fani bo'yicha chop etilgan ma'ruza matnlaridan keng foydalanish, talaba bilimini baholash tizimini joriy etish;

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Boshqaruv hisobining nazariy asoslari
M2	Boshqaruv hisobi tizimida hisob siyosati
M3	Boshqaruv hisobida xarajatlarni turkumlash va hisobga olish
M4	Mahsulot (ish, xizmatlar) tannarxi va ularni kalkulyatsiya qilish usullari
M5	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning buyurtmali usuli
M6	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning jarayonli usuli
M7	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning normativ usuli
M8	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning "Standart-kost" usuli

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Boshqaruv hisobining nazariy asoslari
A2	Boshqaruv hisobi tizimida hisob siyosati
A3	Boshqaruv hisobida xarajatlarni turkumlash va hisobga olish
A4	Mahsulot (ish, xizmatlar) tannarxi va ularni kalkulyatsiya qilish usullari
A5	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning buyurtmali usuli
A6	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning jarayonli usuli
A7	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning normativ usuli
A8	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning "Standart-kost" usuli
A9	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning "Direkt-kosting" usuli
A10	Boshqaruv hisobida xarajatlar hisobini yuritish
A11	Boshqaruv qarorlarini qabul qilish
A12	Byudjetlashtirish va xarajatlarni nazorat qilish
A13	Boshqaruv hisobini tashkil etish
A14	Transfert bahoni shakllantirish
A15	Xo'jalik yurituvchi subyektning segmentar hisoboti
Mashg'ulotlar shakli: laboratoriya mashg'ulotlar (L)	
L1	
L2	
L3	
L4	
L5	

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Boshqaruv hisobining nazariy asoslari	8 soat
2	Boshqaruv va moliyaviy hisoblarning o'ziga xos xususiyatlari	8 soat
3	Boshqaruv va moliyaviy hisoblarning o'ziga xos xususiyatlari	8 soat
4	Boshqaruv hisobida xarajatlarni turkumlash va hisobga olish	8 soat
5	Mahsulot (ish, xizmatlar) tannarxi va ularni kalkulyatsiya qilish	8 soat
6	Mahsulot (ish, xizmatlar) tannarxi va ularni kalkulyatsiya qilish	8 soat
7	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning buyurtmali usuli	8 soat
8	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning jarayonli usuli	8 soat
9	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning jarayonli usuli	8 soat
10	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning normativ usuli	8 soat
11	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning "Standart-kost" usuli	8 soat
12	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning "Standart-kost" usuli	8 soat
13	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning "Direkt-kosting" usuli	8 soat
14	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilishning "Direkt-kosting" usuli	8 soat
15	Xarajatlarni to'la taqsimlab va o'zgaruvchan xarajatlar bo'yicha tannarxni kalkulyatsiya qilish usuli	8 soat
16	Xarajatlarni to'la taqsimlab va o'zgaruvchan xarajatlar bo'yicha tannarxni kalkulyatsiya qilish usuli	8 soat
17	Boshqaruv hisobida xarajatlar hisobini yuritish	8 soat
18	Boshqaruv hisobida xarajatlar hisobini yuritish	8 soat
19	Moddiy xarajatlar hisobi	8 soat
20	Mehnat xarajatlari hisobi	8 soat
21	Boshqaruv qarorlarini qabul qilish	8 soat
22	Boshqaruv hisobida zararsizlik nuqtasini hisoblash usullari	8 soat
23	Boshqaruv hisobida zararsizlik nuqtasini hisoblash usullari	8 soat
24	Byudjetlashtirish va xarajatlarni nazorat qilish	8 soat
25	Smeta tuzish	8 soat
26	Boshqaruv hisobini tashkil etish	8 soat
27	Boshqaruv hisobini tashkil etish	8 soat
28	Transfert bahoni shakllantirish	8 soat
29	Xo'jalik yurituvchi subyektning segmentar hisoboti	8 soat
30	Xo'jalik yurituvchi subyektning segmentar hisoboti	8 soat
31	Xo'jalik yurituvchi subyektning segmentar hisoboti	8 soat
32	Moliyaviy hisobotlarni xalqaro standartlarga transformatsiya qilish masalalari	4 soat

Asosiy adabiyotlar	
1.	Xasanov B.A., Ibragimov A.K., Rizayev N.K. Amaliy boshqaruv hisobi. – T.: "Moliya", 2013.
2.	Xasanov B.A., Ganiyev Z.U., Muxammedova D.A. Boshqaruv hisobi. – T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2018
Qo'shimcha adabiyotlar	
1	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. –Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil.
2	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
3	Xasanov B.A., Xoshimov A.A. Boshqaruv hisobi. Darslik. - T.: Cho'lpon